OpenAI: Hoe een Onderzoekslab de Duurste Machine ter Wereld Werd

Een heldere kijk op artificiële intelligentie, astronomische investeringen en wat het allemaal werkelijk betekent — uitgedrukt in een meeteenheid die iedereen begrijpt: een potje confituur van €2,50 uit de Lidl. Aardbei, pruimen of frambozen — uw keuze. De cijfers blijven even duizelingwekkend.

Er zijn bedrijven die winst maken. Er zijn bedrijven die verlies maken. En dan is er OpenAI — een organisatie die zo snel groeide, zo diep in de samenleving drong en zoveel kapitaal aantrekt dat klassieke economische modellen er simpelweg niet meer op zijn voorzien.

De firma achter ChatGPT evolueerde in minder dan tien jaar van een bescheiden non-profitonderzoeksproject naar één van de meest invloedrijke technologiebedrijven ter wereld. Die transformatie gaat gepaard met een fundamentele vraag die iedereen stelt maar weinigen echt beantwoord krijgen: **hoeveel kost dit allemaal, wie betaalt het, en waarom?**

Bedragen zoals “300 miljard euro waardering” of “5 miljard euro jaarlijks verlies” zijn voor de meeste mensen abstracte ruis. Niemand voelt nog aan wat die cijfers werkelijk betekenen. Daarom introduceren wij vandaag een aanvullend meetsysteem dat eindelijk bruikbaar is voor de gewone mens:

> **De Internationale Confituurstandaard™**
> Referentie-eenheid: 1 pot confituur (aardbei, pruimen of frambozen) uit de Lidl = **€2,50**
> *Uitsluitend van toepassing op geldbedragen. Voor al het overige spreken de feiten voor zichzelf.*

Van Idealistisch Lab tot Technologische Wereldmacht

OpenAI werd opgericht in december 2015 door een groep technologen en investeerders — onder wie Elon Musk en Sam Altman — met een opvallend idealistische missie: artificiële intelligentie ontwikkelen ten voordele van de gehele mensheid, niet van een handvol aandeelhouders. De organisatie startte als non-profit, met nadruk op veiligheid, transparantie en wetenschappelijke samenwerking.

Die opzet botste al snel op een harde realiteit: het trainen van krachtige AI-modellen is astronomisch duur. In 2019 nam OpenAI een hybride structuur aan — deels non-profit, deels commercieel — en stapte Microsoft aan boord als strategische partner. Wat volgde was een van de snelste groeiverhalen in de geschiedenis van de technologiesector.

Vandaag ziet het landschap er fundamenteel anders uit dan de oprichters voor ogen hadden:

- Meer dan 300 miljoen actieve gebruikers wereldwijd
- Datacenters op meerdere continenten, 24 uur per dag operationeel

- Een commercieel productportfolio van consumenten-apps tot enterprise API’s
- Een technologische wapenwedloop die de volledige sector in beweging heeft gezet

De ironie blijft reëel: de meest geavanceerde taalmodellen ooit gebouwd worden dagelijks gebruikt om e-mails beleefd af te sluiten, pasta-recepten op te vragen en kattenfoto’s van een onderschrift te voorzien. Maar daaronder schuilt een infrastructuur van een schaal die moeilijk te bevatten valt — tenzij u denkt in potjes confituur.

Hoeveel Is OpenAI Waard? Een Eerlijke Kosten-Batenanalyse

Begin 2025 werd OpenAI gewaardeerd op ongeveer **300 miljard euro** na een investeringsronde van 40 miljard euro — de grootste private financieringsronde ooit in de technologiesector. Ter vergelijking: het volledige Belgische bruto binnenlands product bedraagt zo’n 600 miljard euro per jaar. OpenAI alleen vertegenwoordigt dus de helft daarvan, zonder één fysiek product te produceren.

Om de omvang van die bedragen te voelen, helpt de Internationale Confituurstandaard™. Onderstaande tabel zet de belangrijkste financiële cijfers van OpenAI om naar iets dat iedereen in de supermarkt begrijpt:

Financieel gegeven	Bedrag (€)	In potjes confituur (€2,50/pot)	Wat dat betekent
Waardering OpenAI (2025)	~€300 miljard	**120 miljard potjes**	15 potjes voor elke mens op aarde
Investering Microsoft (totaal)	~€13 miljard	**5,2 miljard potjes**	Eén pot voor elke inwoner van Europa én de VS samen
Jaarlijkse omzet (2024)	~€3,4 miljard	**1,36 miljard potjes**	43 potjes per seconde, dag en nacht
Jaarlijkse operationele kosten (2024)	~€8 miljard	**3,2 miljard potjes**	102 potjes per seconde verbrand
Nettoverlies per jaar (2024)	~€4,6 miljard	**1,84 miljard potjes**	Elke dag 5 miljoen potjes meer uitgegeven dan verdiend
Recente investeringsronde (2025)	~€37 miljard	**14,8 miljard potjes**	Bijna 2 potjes voor elke Europeaan

Smaaklegenda: aardbei = grote bedragen | frambozen = investeringen | pruimen = inkomsten & kosten. Alle bedragen zijn benaderingen op basis van publiek beschikbare rapporten en analistenramingen.

De waardering van 120 miljard potjes confituur is echter geen winst, geen omzet en geen spaarpot. Het is een inschatting van wat investeerders bereid zijn te betalen voor *toekomstige* groeiverwachtingen. En precies daar wordt het verhaal complexer.

Waarom Kost AI Zoveel? De Technische Realiteit

Veel mensen denken dat ChatGPT simpelweg “een website” is die draait op een server ergens in een kelder. De realiteit is een stuk imposanter — en kostelijker.

Moderne AI-modellen draaien op clusters van duizenden gespecialiseerde grafische processors, zogenaamde GPU’s, geproduceerd door NVIDIA. Een enkele H100-chip — de huidige industriestandaard voor AI-training — kost tussen de €23.000 en €37.000 per stuk. OpenAI gebruikt er tienduizenden tegelijk. De datacenters die deze hardware huisvesten, verbruiken evenveel elektriciteit als middelgrote steden.

Elke vraag die een gebruiker stelt, doorloopt een complexe keten van bewerkingen:

- Verwerking en tokenisatie van de ingevoerde tekst
- Miljarden rekenoperaties per gegenereerde zin
- Actieve koeling van de hardware om oververhitting te voorkomen
- Opslag en verwerking van interacties voor verdere modelverbetering
- Wereldwijde netwerkinfrastructuur voor beschikbaarheid op milliseconde-niveau

Eén ChatGPT-gesprek van gemiddelde lengte kost OpenAI meerdere eurocenten aan rekenkracht — een veelvoud van wat een vergelijkbare zoekopdracht bij Google kost. Vermenigvuldig dat met honderden miljoenen dagelijkse gesprekken en het plaatje wordt pijnlijk duidelijk: **elke gebruiker kost meer dan hij opbrengt, zolang hij geen betalend abonnement heeft.**

> OpenAI verbrandde in 2024 het equivalent van **1,84 miljard potjes confituur méér dan het verdiende**.
> Dat zijn elke dag opnieuw zo’n 5 miljoen potjes pruimenconfituur die in rook opgaan — zonder dat er ook maar een snee brood bij was.

De Grote AI-Wapenwedloop: Iedereen Wil Meedoen

OpenAI opereert ondertussen in een markt die razendsnel concurreert. De volledige technologiesector gedraagt zich alsof iemand tijdens een rustig familiediner plots ontdekt heeft dat de toekomst van het internet op het spel staat — en dat de eerste die de tafel verlaat, verliest.

- **Google DeepMind** ontwikkelt Gemini en integreert AI diep in Search, Gmail en Android
- **Meta** investeert tientallen miljarden in open-source AI via de LLaMA-modellenfamilie
- **Microsoft** heeft via zijn investering in OpenAI AI ingebakken in de volledige Office-suite en Azure-cloudinfrastructuur
- **Amazon** bouwt eigen modellen en verkoopt AI-rekenkracht via AWS aan iedereen die wil meespelen
- **Anthropic** — het bedrijf achter Claude — richt zich specifiek op veilige en betrouwbare AI-systemen
- **xAI** van Elon Musk bouwt Grok en claimt de “meest ongefiltreerde AI” te willen maken

En dan is er nog **NVIDIA**, de ogenschijnlijk neutrale chipfabrikant die in werkelijkheid de grootste winnaar van de hele race is. Het bedrijf verkoopt hardware aan alle partijen tegelijk en zag zijn beurswaarde in twee jaar tijd vervijfvoudigen — zonder zelf één AI-model te bouwen.

Maar Verdient OpenAI Ooit Geld?

Dat is de vraag die investeerders ‘s nachts wakker houdt — maar hen overdag toch niet weerhoudt van het schrijven van cheques. De logica achter de miljarden verlies is die van de platformeconomie: wie nu domineert, controleert morgen de toegangspoort tot een volledig nieuw digitaal ecosysteem.

Investeerders wedden dat AI de komende jaren uitgroeit tot een fundamentele infrastructuurlaag — vergelijkbaar met hoe het internet in de jaren negentig eerst een kolossale kostenpost was en pas later een economische motor van ongekende omvang werd. Amazon verloor jarenlang geld op e-commerce en werd uiteindelijk de grootste cloudprovider ter wereld. Google investeerde jaren in gratis zoeken voordat advertentie-inkomsten de kassa deden rinkelen.

De verwachte toepassingen die investeerders in het achterhoofd houden:

- Automatisering van kenniswerk in juridische, medische en financiële sectoren
- Vervanging van traditionele zoekmachines door conversationele AI-interfaces
- Softwareontwikkeling waarbij AI grote delen van de code schrijft
- Gepersonaliseerd onderwijs op grote schaal
- Wetenschappelijk onderzoek versneld door AI-analyse van enorme datasets

Of dat allemaal werkelijk zo uitpakt weet niemand met zekerheid. Zelfs de mensen die de modellen bouwen spreken openlijk over onzekerheid — over wat de systemen aankunnen, wat ze zullen doen, en hoe snel ze verbeteren. Dat is ofwel intellectuele eerlijkheid, ofwel een heel gesofisticeerde marketingstrategie. Vermoedelijk beide.

Conclusie: Een Machine die de Wereld Hervormt — Op Kosten van de Toekomst

OpenAI is tegelijk een wetenschappelijk experiment, een commercieel bedrijf, een ideologisch project en een economisch fenomeen zonder precedent. Het bouwt technologie die potentieel transformatief is voor nagenoeg elke sector — en doet dat terwijl het structureel meer uitgeeft dan het verdient, gedragen door investeerders die geloven dat de winnaars van vandaag de infrastructuur van morgen bezitten.

De rekening wordt momenteel betaald met toekomstig kapitaal. En in confituureenheden — want hier gaat het effectief over geld:

> De volledige mondiale AI-sector vertegenwoordigt momenteel investeringen en waarderingen van meer dan **€1 biljoen** — ofwel **400 miljard potjes confituur uit de Lidl**, in gelijke delen aardbei, frambozen en pruimen.

> Of dat de lekkerste investering van de eeuw wordt, of de duurste pot die ooit is opengetrokken zonder dat er brood bij was — dat weten we pas over tien jaar.

Tot dan gebruiken honderden miljoenen mensen de meest geavanceerde technologie ooit gebouwd om te vragen hoe laat de Lidl sluit — terwijl ergens in een gigantisch datacenter een supercomputer ter waarde van miljoenen potjes confituur dat antwoord berekent met de rekenkracht van een klein land.

🍓 Doneer een Potje en Verdien een Reis naar de Sterren 🚀

U denkt misschien: dat zijn allemaal mooie getallen, maar wat heb ik eraan? Wel, nu wordt het concreet. Want elke pot confituur — of u nu kiest voor aardbei, pruim of framboos — is niet alleen een rekeneenheid, maar ook een **daadwerkelijke spaarpunt** in het grootste avontuur van de mensheid.

Koop uw potje confituur (symbolisch, want we kunnen geen echte potten versturen — helaas) en u ontvangt **1 exclusief spaarpunt** op uw naam. Sparen zoveel u wilt. Het doel? Een reis naar de sterren. Niet morgen, niet overmorgen, maar ooit. En als die dag komt, wordt ú als eerste uitgenodigd.

De punten staan voor niets en alles tegelijk. Ze zijn even virtueel als de toekomst van AI, maar oneindig veel smakelijker. Klik dus gerust op de knopperige knop hieronder, laat uw confituurdroom achter, en wie weet staat u over tien jaar wel naast Sam Altman in een raket naar Mars — met een potje aardbeienconfituur als handbagage.

🍓 Koop uw potje confituur → 1 spaarpunt voor een reis naar de sterren 🚀

**Punten zijn niet inwisselbaar voor daadwerkelijke reizen, maar verbeelding kost niets. De sterren zijn van iedereen.*